

MARISKA VAN DER KLIS

FINISTERRE

Mijn wandeling naar het einde van de wereld

Alfabet Uitgevers

2025

PROLOOG

Ik ben de weg kwijt. *Las flechas amarillas*, de gele, vaak met de hand geschilderde pijlen die mij op de camino de weg wijzen, ik heb ze in geen halfuur gezien. Bij een verlaten boerderij sta ik stil om in mijn Duitse reisgids *Via de La Plata Mozarabischer Jakobsweg* te kijken. DER WEG IS DAS ZIEL staat dikgedrukt op de voorkant van het boekje. Waar is die verdomde weg dan? Sinds mijn vertrek vanmorgen uit Galisteo ben ik nog niemand tegengekomen.

Na elf kilometer had ik ontbeten met warme churros en *poleo menta*, de Spaanse versie van muntthee. Het was druk in het café in het kleine dorpje Carcaboso, aan de bar stond een groep mannen in donkergroene jachtkleding en hoge, bruine laarzen. Terwijl ik een extra zakje suiker over mijn churros strooide, keek ik naar de mannen. Sommigen waren jongens, kuikens, nog warm van moeders veren met een veel te groot jachtgeweer dat ze maar nauwelijks leken te kunnen dragen.

Mijn gedachten aan de ochtend worden verstoord door hard geblaf. Ik kijk op en zie twee grote honden op de oprit van de boerderij, een herdershond en een zwarte labrador. Ze blaffen, gillen bijna. Met hun sterke poten rennen ze in soepele stappen, steeds harder, richting mij. Ik voel paniek bezit van me nemen, er is geen mens te bekennen en geen hek dat me kan beschermen. Cesar Millan, de bekende hondenfluisteraar

met de spierwitte tanden, ik moet ineens aan hem denken. Wat zou hij doen? Rustig blijven, niet wegrennen, geen oog-contact maken, gaat er door me heen. Trillend draai ik mijn rug naar de honden en loop langzaam weg van de boerderij. Achter me hoor ik de herder hijgen, hij komt dichterbij, maar ik durf niet om te kijken. En dan voel ik hem, zijn poten, hij klauwt zich aan me vast, zijn nagels zakken naar beneden in het vlees van mijn kuit.

Ineens is het stil. Ik hoor niets meer. Alsof de wereld in één klap al haar geluid kwijt is. Vlak boven mijn hoofd zie ik de opengesperde bek van de herder. Woest kijkt hij uit zijn ogen, zijn kaken bewegen malend op en neer. Het zijn gele, glimmende tanden. De hoektanden zijn reusachtig, puntig als een pijl. Hij kwijlt. Kwijl dat schuimt rond zijn mondhoeken, doorzichtig en wit, langzaam sijpelt het uit zijn opengesperde mond. Ik voel een warme druppel op mijn wang vallen. Ik lig op de grond, kan me niet bewegen, mijn rugzak heb ik nog om.

Dan knapt er iets in mij. Plotseling is het geluid terug, oorverdovend, scherp. De blaffende herder staat nog steeds over mij heen gebogen, zijn ogen donker en vastberaden. Ik schreeuw en in een fractie van een seconde zit ik rechtop. Met twee vuisten sla ik op zijn kop, hij piept, jankt, ik sta op en begin te rennen, harder en harder. Ik kijk niet om. Het stugge gras wordt onder mijn voeten platgedrukt. Geen idee waar ik loop, als ik maar weg ben van hem, het wilde beest. Zweet gutst over mijn gezicht, hijgend, snakkend naar adem, ik struikel over een losse steen, maar houd mezelf in evenwicht.

Pas na eindeloos rennen durf ik te stoppen. De herder is godzijdank nergens meer te bekennen. Ik gooi mijn rugzak af, pak mijn waterfles en drink hem helemaal leeg. Dan kijk ik naar mijn rechterbeen: onder het bloed, nog vers en plakkerig.

De nagels van de hond staan in mijn kuit gekerfd.

Langzaam wordt mijn ademhaling weer normaal. Ik sla het stof van mijn broek en maak mijn kuit schoon met alcoholdoekjes. Twee sneeën zijn het, ze wijzen recht naar beneden, naar mijn voeten.

Het is bijna twee uur. Nog ongeveer twintig kilometer te gaan naar de ruïnes van Cáparra, een oude Romeinse stad met een metershoge arcade uit 74 voor Christus. Met pauzes kan ik dat in vijfenhalf uur halen, reken ik mezelf voor. Als ik tenminste wist waar ik was. Ik probeer mijn telefoon nog een keer. Weer geen bereik – hebben ze hier geen zendmasten? Om me heen zie ik alleen maar uitgestrekte groene heuvels. Geen huis, geen pad te bekennen.

Ik kijk in mijn Duitse reisgids. Die ik eigenlijk niet had willen kopen, maar zoekend op internet kon ik niet om de Duitse beroepspelgrim Raimond Joos heen. Zijn gids *Via de La Plata Mozarabischer Jakobsweg* leek compact en erg precies, met gedetailleerde kaarten en afstanden van etappes tot een cijfer achter de komma. De gidsen van Raimond Joos werden door iedereen bejubeld op internet, dus ging ik overstag. Maar lopend in de overweldigende natuur van de Extremadura met haar eindeloos lange, kronkelende paden en groene velden vol met klapprozen komt het harde Duits wel minder fijn binnen. Geen klikkende klanken van het trotse Spaans, maar woorden als *geradeaus* (rechtdoor) in plaats van *todo derecho* of het scherp klinkende *Schotterpiste* (onverharde weg) in plaats van *camino de tierra*.

Uit de beschrijving van de etappe van vandaag kan ik weinig wijs worden. Er moet ergens een finca zijn met de naam Ventaquemada, maar nergens een spoor van ook maar iets wat op een huis lijkt. Ik stop de gids weer in mijn rugzak.

De zon schijnt als een warme, gele bol op het nog vochtige

gras. Ik passeer een paar witte en camelkleurige koeien die rustig staan te grazen, eenervan drinkt water uit een oude badkuip. Het is heerlijk weer, ik heb mijn fleecetrui al even geleden in mijn rugzak gepropt. Ik stap stevig door, na twee weken wandelen voel ik me sterk. Mijn beenspieren zijn hard, het gewicht van mijn rugzak voel ik niet meer en mijn hart klopt weer met regelmatige slagen.

Dan kom ik bij een dikke, omgevallen boom. Het is een kurkeik, die hier overal groeit. De boom is breed en compact, hij heeft bonkige vertakkingen en groene kleine bladeren. Hij is doormidden gebroken, waarschijnlijk door de bliksem geraakt. Maar de kurkeik interesseert me niet, want achter de boom en de struiken zie ik een weg! Ik bal een vuist en schreeuw. Nog nooit ben ik zo blij geweest met het zien van zoiets vanzelfsprekends als een weg. Het is een smal asfaltpad van een meter of twee breed; het gladde, grijszwarte wegdek glimt in de middagzon. Een weg leidt ergens naartoe, zeg ik hardop. Welke kant ik ook op ga, hij moet ergens uitkomen – bij de bewoonde wereld.

Er is alleen een klein obstakel: het eindeloos weidse grasland is afgebakend met een hek van prikkeldraad, ongeveer anderhalve meter hoog. Ik voel aan de strakgespannen draden, eronderdoor of -tussendoor gaan is geen optie, dat zie ik meteen. Ik loop naar de omgevallen eik en klim op het lage stuk, waar de boom nog vastzit aan de grond. Ik kijk naar het prikkeldraad. Met mijn lengte van een meter tachtig heb ik een voordeel. Maar ik weet dat ik hier niet zomaar overheen kan stappen. Daarvoor zit het draad te hoog. En dan is er nog de afstand tussen de omgevallen eik en het hek. Als ik over het prikkeldraad heen wil komen, moet ik een sprongetje maken, met mijn rechtervoet het prikkeldraad raken en er vervolgens pijlsnel overheen springen. Mijn linkerbeen is een

ander punt van zorg. Die moet ik hoog genoeg optrekken, anders kieper ik voorover. Opengereten benen en een gat in mijn hoofd, dat kan er nog wel bij na die rothond. Ik haal diep adem. Ik heb de meest gekke sportieve dingen gedaan in mijn leven: parachutespringen, abseilen, racen op Zandvoort, diepzeeduiken. Het meeste meer dan een kwarteeuw geleden, dat wel. Ik kan je hebben, zeg ik vastbesloten tegen het hek. Maar eerst moet mijn rugzak af. Die is te zwaar en haalt me uit balans.

Ik klik mijn heupband los en pak mijn rugzak bij de twee schouderbanden. Een grote zwaai en hij is over het hek. Met een zachte plof komt hij neer aan de kant van de weg. Dat is het makkelijke deel. Ik zucht en vloek binnensmonds. Waarom deed ik dit ook alweer? Waarom was ik zo impulsief en moest ik zo nodig slecht voorbereid in mijn eentje gaan lopen in Spanje? Waarom had ik juist deze camino gekozen waar je geen mens tegenkomt? Dan haal ik diep adem, span mijn buikspieren aan, ga een beetje door mijn knieën en spring. Mijn rechtervoet landt op het prikkeldraad, dat door mijn gewicht naar beneden zakt, heel even maar. Dan klap ik op de grond, vlak naast mijn rugzak.

Behalve een paar kleine schaafwondjes aan de binnenkant van mijn handen ben ik oké. Ik heb het gered. Met mijn handen voel ik het warme asfalt, ik streel het. Ik ga Cáparra bereiken vandaag. Dat weet ik nu zeker.

DEEL I

EEN

Het is een warme zomeravond. De tafel buiten is gedekt, we drinken rosé en Beer roert in de wok. Ik geniet ervan om naar hem te kijken terwijl hij kookt. Beer neemt z'n tijd, rustig en beheerst glijdt zijn mes door de groenten. Hoe kunnen die enorme handen zo fijn snijden? Ik zie hem staan in de keuken, mijn grote man, meer in de breedte dan in de lengte. Met kuiten zo stevig als mijn bovenbenen en schouders die wel een stootje kunnen hebben. Bijna zeven jaar zijn we samen. We hebben het fijn en altijd gezellig, onze gemeenschappelijke deler is humor. Samen lachen we ons rot. Ruziemaken doe ik bijna altijd alleen, Beer is niet kwaad te krijgen. Als ik woedend ben op Beer of op de wereld zie ik zijn ogen glimmen. Hij laat me razen en daarna houdt hij me stevig vast, zo stevig dat ik geen kant op kan. 'Ik heb je,' zegt hij. 'Zijn we klaar nu?' Dan geeft hij me een zoen. Nooit heb ik het gevoel gehad dat ik niet boos mocht worden, dat ik niet mag zijn wie ik ben. Daar is Beer goed in. Mij vasthouden in wie ik ben.

Terwijl ik een slok neem van mijn koele rosé heb ik nog geen idee. Die avond krijgt mijn leven voorgoed een andere wending.

TWEE

‘Ik moet je iets vertellen.’ Beer kijkt me niet aan, hij tuurt naar beneden, naar mijn houten witte vloer. Dan zegt hij een beetje binnensmonds: ‘Ik ben vreemdgegaan. Het duurde maar twee maanden. Het is twee jaar geleden. Het is over. Het betekende niets.’

Negentien woorden, hij praat snel, struikelend over clichés. Het voelt alsof hij mijn mooiste wijnglas door de kamer heeft gegooid, in gruzelementen, de kelk van de voet gescheiden; de scherpe punt staat omhoog en steekt in mijn hart.

Op dat moment piept mijn telefoon twee keer. Automatisch grijp ik mijn mobiel. Twee vrienden van Beer hebben me een app gestuurd: Heeft Beer jou vanavond iets verteld? Ik begrijp er niets van, maar Beer verklaart doodleuk: ‘Ik moest het vertellen van hen. Anders hadden zij het gedaan.’

Mijn mond valt open, hij moest het zeggen? Heeft hij het met zijn beste vrienden gehad over... haar? Waarom niet met mij? Ik kijk Beer aan, hij ontwijkt mijn blik.

Beer aarzelt. ‘Wij zaten in een moeilijke periode. Jij kon je huis niet verkopen, het ging niet goed met je dochter. We hadden minder vaak seks. Ze is dokter in een ziekenhuis. Het is voorbij. Ik heb er een punt achter gezet.’ Ze is dokter in een ziekenhuis. Wat heeft dat er godverdomme mee te maken? Ik voel woede in me groeien, als een wild beest met grote klauwen dat wil bijten, happen, verscheuren, verslinden totdat er niets meer van hem over is. Ik schop, ik sla, ik stamp op zijn hart dat mij zo venijnig heeft verraden.

Maar terwijl de storm in mij raast, kan ik geen woord uit-

brengen en doe ik niets, helemaal niets. Ik weet even niet wat ik hiervan moet vinden. Beer, die me adoreert, die me altijd overal komt ophalen, waar het ook is, hoe laat het ook is. Beer die zo graag hand in hand met mij loopt, die aan iedereen vertelt hoe gek hij op mij is. Mijn Beer. Waarom hoor ik dit nu, of nu pas? En wat een ongelofelijke kutklotetiming. Morgen ga ik op vakantie met Mikki, mijn oudste dochter. We gaan naar Toscane, zeven dagen lekker samen slenteren, pasta eten en aperol spritz drinken. Mik studeert bijna af, ze is drieëntwintig en ik dank God op mijn blote knieën dat ik een week samen met haar kan doorbrengen. Mijn kinderen zijn het huis uit, leiden hun eigen leven. Deze week hebben we maanden geleden al gepland. Kostbare tijd met mijn uitvliegende dochter. En dan, op de avond voordat we gaan komt Beer met deze bekentenis. Ik bijt op mijn lip. Dit kan ik niet voor haar geheimhouden. Mik is slim en scherp, ze heeft meteen door dat er iets aan de hand is. En dat maakt me nog woedender. Dat dit de vakantie zal overschaduwen, dat zij zich zorgen gaat maken, dat ze woedend zal zijn op Beer. Het regent vragen, maar ik kan ze niet stellen, niet vanavond. Ik kruip in bed en trek het dekbed over me heen, laat het maar donker zijn. Beer ligt naast me, maar ik wil hem niet aanraken, nog met geen teen.

Om half zes ben ik klaarwakker. Beer slaapt nog. Als ik mijn tanden poets in de badkamer en in de spiegel kijk, zie ik een ongelukkige vrouw met wallen onder haar ogen.

Na een lange douche voel ik me iets beter; ik ga met mijn dochter naar Italië en dat is altijd nog beter dan hier naar het plafond staren en ruziemaken met Beer. We gaan er iets van maken, denk ik vastbesloten. Ik pak de laatste spulletjes in en app Mikki dat ik over een halfuurtje bij haar ben.

Dan komt Beer de keuken binnen. Ik negeer hem. 'Heb je alles?' vraagt hij.

Ik knik. ‘Ik bel je wel als het mij uitkomt. Bel mij maar niet.’

Om acht uur loop ik verdwaasd de deur uit van mijn Baarnse huisje. Beer staat voor het raam. Hij vertrekt zo naar zijn eigen huis. Ik moet weg van hem zijn, weg van de aanblik van deze hulpeloze man.

Onderweg naar Utrecht haal ik diep adem. Mik is een stabiel kind, een jonge vrouw die zich makkelijk aanpast en snel vrienden maakt. Maar ook een binnenvetter, die niet snel om hulp vraagt. Hoe dan ook, Mikki is mijn dochter en niet mijn beste vriendin. Ik wil niet dat ze denkt dat ze voor mij moet zorgen, dat klopt niet. De hele week met haar samen zijn en niets zeggen? Dat kan ik niet. Op Schiphol vertel ik het haar. Dat moet.

Mik en ik zitten in een café in de buurt van de gate. Zij drinkt een cappuccino en ik muntthee. Ik schraap mijn keel en begin. Ik vertel haar wat er gisteren is gebeurd. Dat ik verward ben en vragen heb. Dat ik er een heel fijne vakantie van wil maken. Maar dat ik waarschijnlijk af en toe wel even verdrietig ben.

Mik is woedend. Ik zie haar mooie lieve koppie en kijk naar haar olijfkleurige ogen, die nu twee tinten donkerder lijken. Ik ken mijn dochter, ze kan niet tegen onrechtvaardigheid. Mik is direct en betrouwbaar, net als haar vader. We knuffelen elkaar.

‘Goed dat je het vertelt hebt mam.’ Ze knijpt zachtjes in mijn hand.

Ik ben blij dat ik het hier heb gedaan, nog in Nederland, op de luchthaven. Met het opstijgen van het vliegtuig wil ik mijn boosheid achterlaten in Nederland.

Dat is een te optimistische gedachte, blijkt achteraf.

Tijdens de vlucht kijkt Mik een film en ik pieker. Mijn gedachten tuimelen over elkaar heen. Wie is het? Wie is die

dokter? Was het wel twee maanden? Waarom heb ik niets gemerkt? Er klopt iets niet, dat voel ik gewoon. Ik weet één ding zeker: dit ga ik tot op de bodem uitzoeken. Als we naar buiten lopen op Florence Airport ruik ik de warmte, die zich als een zoete, zachte deken om ons heen vouwt. De lucht van Zuid-Europa, van jasmijn en lavendel. Ik ben op de goede plek hier, samen met mijn dochter. Over een kleine week komen we terug in Florence en blijven hier nog een dag. Maar we gaan eerst naar Lucca. Ik heb een fijne kamer geboekt in een bed and breakfast midden in het centrum. Vanaf station Florence nemen we de trein naar Pistoia, daar stappen we over op een regionale bus die ons naar het station van Montecatini Terme-Monsummano brengt. Dan is het nog iets meer dan een halfuur met de trein. Terwijl groene Toscaanse heuvels, met overal olijfbomen en wijngaarden aan ons voorbijtrekken probeer ik Beer weg te duwen uit mijn gedachten.

DRIE

De eerste dagen vliegen voorbij. Lucca is schitterend. We wandelen langs de oude stadsmuren en eten *pappardelle al ragu di cinghiale*, pasta met ragout van wild zwijn. Ik heb zo'n zwijn weleens in het echt gezien, tijdens een vakantie in Italië met mijn goede vriendin Nanette. Wandelend door een stuk bos was hij daar ineens, zomaar op het pad, nauwelijks meer dan twintig meter voor ons. Hij was ontzagwekkend,

groot en verbazend snel, keek niet op of om en was binnen een paar seconden uit het zicht verdwenen.

Ik ben geen grote vleeseter, maar de smaak van cinghiale is onnavolgbaar. Daarom zitten Mik en ik, op een gewone doordeweekse dag in een restaurant met gesteven tafelkleden en zilveren bestek midden in het centrum van Lucca. Obers in witte jasjes, veelal veertigplus, bewegen zich soepel langs de volle tafels, met een souplesse en vanzelfsprekendheid die senioriteit en ervaring verraden. We zitten onder een grote plataan met een stam van bijna een meter dik. Deze imposante reus heeft al heel wat stormen doorstaan, stel ik me voor, is getuige geweest van talloze gesprekken, liefdesverklaringen en liefdesbreuken. Geduldig en zonder oordeel, met zijn grote, weidse, bebladerde takken die de zekerheid bieden van verkoelende schaduw. We drinken er een volle rode wijn bij.

‘Proost, mam.’ Mik kijkt me aan en ik zie dat ze geniet.

‘Proost, lieverd,’ zeg ik terug. ‘Ik heb het fijn met je.’ Er stroomt een warm gevoel door me heen van liefde en zachtheid die mijn rauwe verdriet voor even wegdrukt.

De dag daarna vertrekken we naar San Gimignano, waar we rond het middaguur in Hotel Le Colline aankomen. Na al het gewandel door de stad wil Mikki lekker aan het zwembad liggen en een boekje lezen. Ik ben een beetje onrustig en besluit naar het centrum van San Gimignano te gaan om de was te doen. Het hotel ligt een halfuurtje lopen van de *lavanderia*, waar je voor een paar euro je kleren kunt wassen. Terwijl ik de was in de machine doe, besluit ik Walter te bellen. Walter en Philip zijn al meer dan dertig jaar Beers beste vrienden. Ik ken ze ook, want we zijn allemaal lid geweest van dezelfde studentenvereniging. Samen met hun vrouwen gaan we regelmatig een hapje eten.

De telefoon gaat over en Walter neemt vrijwel meteen op. ‘Ik had je telefoontje wel eerder verwacht, hoe gaat het met je?’ Zijn stem klinkt bezorgd.

Ik sta meteen aan. Waarom had hij mijn telefoontje eerder verwacht? Het lijkt is nu toch uit de kast? Walter windt er geen doekjes om en vraagt wat Beer me precies heeft verteld. De was draait ondertussen rond in de machine; nog een halfuur en hij is klaar. Dat is precies de tijd die ik nodig heb om deel twee van het verhaal te horen. Een verhaal waar mijn oren van klapperen. Nu weet ik, als ik het al niet wist, dat mijn afscheid van Beer definitief is.

Mikki zei me gisteren nog tijdens het eten: ‘Mam, als je teruggaat naar Beer neem ik je het niet kwalijk, hoor. Ik wil dat je dit weet.’ We aten langoustines in Gambassi Terme, een oud stadje met een kasteel waar we ook logeerden. Het was dierbaar om dat te horen en zo volwassen van mijn dertientwintigjarige, die nog geen dag geleden uit mijn buik leek gekomen te zijn. Geen haar op mijn hoofd, bries ik vanbinnen. Uit. Wegwezen. Oprotten.

Terwijl ik terugloop naar het hotel laat ik tot me doordringen wat Walter me allemaal heeft verteld. De affaire duurde veel langer dan twee maanden. Philip en hij en hun vrouwen wisten er al een jaar van. Ze hadden Beer gezegd dat hij het met mij moest bespreken. Tevergeefs. En toen begonnen de problemen pas echt. Niet Beer maar de dokter beëindigde hun relatie. Beer accepteerde dit niet en stond in haar tuin, klopte op haar deur en belde haar met een anoniem nummer, maandenlang. Zij voelde zich bedreigd en deed aangifte van stalking bij de politie. Haar buurman hing een camera op zodat ze op afstand kon zien wie er voor haar deur stond. De laatste poging van Beer was slechts een paar weken geleden geweest. ‘Je moet Philip bellen,’ had Walter gezegd. ‘Hij kent

de buurman en hij heeft Merel gesproken.'

Merel. Het was voor het eerst dat ik de naam van de dokter hoorde.

Daar sta je dan met je was. In San Gimignano, tweeduizend kilometer van de man met wie ik bijna zeven jaar lief en leed heb gedeeld. Die ik dacht te kennen, van wie ik hield, die ik vertrouwde. Als ik weer bij het hotel ben weet ik één ding zeker. Ik moet Merel spreken.

Mik ziet het meteen aan me als ik de hotelkamer binnenkom. Nadat ik haar heb bijgepraat zegt ze: 'Weet je nog dat ik zei dat ik het oké vond als je Beer weer terugnam?' Ze kijkt me aan met haar donkergroene ogen, fel, beslist. Ik ken die blik. Er is geen weg terug als ze zo kijkt. Beer komt er niet meer in, nooit meer, als het aan haar ligt.

Ik neem een douche en kleeft me aan. De zon heeft me goedgedaan, mijn gezicht ziet er zachter uit, minder boos. Morgen ga ik Merel bellen.

VIER

'Beste Merel, hier Mariska. Ik weet van jou en Beer. Allereerst wil ik je laten weten dat ik niet boos op jou ben. Voor de verwerking van wat er gebeurd is, zou ik je graag willen spreken. Telefonisch. Ik hoop dat je mij kunt helpen met een paar vragen die ik heb. Helaas is Beer niet betrouwbaar in zijn antwoorden op dit moment. Vriendelijke groet, Mariska.'

Ik lees de tekst van mijn appje nog eens door. Dit moet 'm zijn, Philip heeft beloofd mijn bericht door te sturen. Het is 14.41 uur, ik klik op Verzend.

Tweeënhalfuur later stuurt Philip de reactie van Merel en haar telefoonnummer: 'Hi Philip, dank voor je berichtje. Ik kan me heel goed voorstellen dat zij met een heleboel vragen zit. Ik vind het ook heel vervelend en verdrietig voor haar. Geen probleem om met haar te praten, je mag mijn nummer aan haar geven, no problem. Vriendelijke groet, Merel.'

Ik voel opwinding die ik herken van mijn werk als journalist. Dat je iets op het spoor bent, nieuws ruikt, een onthulling of iets duisters, iets wat naar buiten moet komen om de wereld een beetje beter te maken. Of beter te kunnen begrijpen. Het lijkt weken geleden dat Beer een bom onder onze relatie legde. Ik voel me sterk en boos. Mijn woede is vooral gericht op het bedrog naar mijn familie, met name naar mijn kinderen. Mijn lieve Mik en San die moeite hadden met Beer in het begin, hem een botte boer vonden. Hun harten hadden zich geopend voor deze grofgebekte man. Ik realiseer me dat Beers bedrog veel pijn doet in mijn moederhart. Mijn kinderen zijn voorgelogen, en dat maakt me pislank. Aan mijn eigen gevoel kom ik nog niet goed toe. Wat vind ik hier zelf eigenlijk allemaal van? Ik weet het niet. Nog niet. Wat ik voel is leegte, alsof alles wat mij verbindt met Beer weg is, verdwenen als een dief in de nacht toen hij mij vertelde over zijn bedrog.

We nemen de bus naar Siena en lopen naar ons hotel. Het is prettig warm en niet te druk om tien uur in de morgen.

Nadat we ingecheckt zijn gaan we ontbijten. Ik kies voor *la bomba*, die haar naam meer dan eer aandoet. Het is een zoete beignet gevuld met banketbakkersroom. De buitenkant

heeft een klein glazuurlaagje, de room is zijdezacht en nog een beetje warm. Terwijl ik een hap neem kijk ik naar Mik. Ze ziet er goed uit, lichtgebruind met kleine sproetjes rond haar neus. We hebben het fijn samen hier, het is zo waardevol om alleen te zijn met haar, ondanks het gedoe met Beer.

Na het ontbijt maken we een lange stadswandeling en ik merk dat ik Beer geparkeerd heb, ver weg in mijn hoofd in een hoek van een donkere kamer waarvan de deur gesloten is.

We lopen langs talloze kleine winkeltjes waar iedereen hetzelfde verkoopt. Zes toeristenzaakjes op een rij waar T-shirts buiten hangen met TI AMO SIENA (Ik hou van Siena) erop, of dramatische teksten als SIENA, PARA SIEMPRE (Siena, voor altijd). Als we een oubollig schoenenzaakje passeren zie ik in de etalage de ouderwetse bruinleren instappers die eind jaren zeventig in de mode waren. Het vervult me met een gevoel van nostalgie. Ik houd van de middenstand in Italië, hier geen straten die overwoekerd worden door ketens als Kruidvat, Etos en de Jumbo.

‘Mam,’ zegt Mik opeens. ‘Wat doet Beer daar?’ We staan recht voor een winkel met honderden Pinokkio’s in alle soorten en maten. Bij de deur van de winkel staat een levensgrote Pinokkio die ons recht aankijkt. Hij heeft een neus zo groot als een winterpeen. Ik doe het bijna in m’n broek. Wat is het toch heerlijk om weer even heel hard te lachen. Ik geef Mik een kus en maak een foto van de Pinokkio. Daarna eten we een ijsje op het wereldberoemde Piazza del Campo. Ik neem mijn lievelingsijs: Malaga.